

VÝPRACHTICKÉ NOVINY

ČÍSLO 4. DUBEN 2009

VÝPRACHTICE, KOBURK A VALTEŘICE

ZPRÁVY Z OBCE

Vážení přátelé,

doufáme, že až budete číst náš zpravodaj, bude v naší vesnici trochu tepleji. Každý z nás toužebně očekával příchod jara. I když první jarní den, který byl v sobotu 21. března, nás naladil do jarní nálady a počasí bylo opravdu pěkné, již následující dny nás přesvědčily, že jaro je ještě daleko a na sluníčko si také musíme počkat.

Zaměstnanci obce prováděli malování místností a chodeb ve škole. Byla rovněž vymalována a uklizena kotelná na staré poště – dům čp. 175. Hasičská zbrojnice Výprachtice dostala nová okna v suterénu, která vyrobil Standa Mareš. Jelikož okna mají izolační skla, došlo tím současně ke zvýšení tepelné pohody v suterénu budovy. Zaměstnanci obce prováděli rovněž běžnou údržbu objektů. Byl prováděn úklid skladovacích prostor na čistírně odpadních vod apod. Připravuje se nové zábradlí k terase kulturního domu. Do nově vybudovaného zázemí pro pracovníky údržby byl umístěn nový montážní stůl a vyrábějí se rovněž lavice, stůl a další věci.

Vzhledem k nedostatkům, které zjistil odborník na komíny, bude nutné vyfrézovat a vyvložkovat komín v budově hasičské zbrojnice Výprachtice. Náklady této akce zřejmě překročí částku 50.000,- Kč. V budově čp. 175 Výprachtice došlo k zatehtování komína, který byl frézován a vložkován v minulých letech. Náklady na odstranění závady v souvislosti se zatehtováním komína dosud nebyly vyčísleny. Určitě se však jedná o náklady, které nám dělají trochu „čáru přes rozpočet“, a to doslova.

Dovolte nám, abychom Vás rovněž seznámili s přípravami na oslavy 100. výročí narození našeho významného rodáka, hudebního skladatele, dirigenta dechových hudeb, pedagoga a velkého muzikanta, pana Jindřicha Pravečka (28. 6. 1909 - 11. 2. 2000).

V našich novinách Vám budeme přinášet informace o panu Pravečkovi a věříme, že i pro mladší generaci bude tato reportáž zajímavá. Oslavy Jindřicha Pravečka hodláme pořádat společně se Základní školou Jindřicha Pravečka Výprachtice, Městským muzeem Lanškroun, Kulturním centrem Lanškroun, SDH Výprachtice, SDH Koburk a dalšími složkami v naší obci. Předpokládáme, že s programem nám pomůže i občanské sdružení Výprachtické kukátko. Věříme, že i naši podnikatelé v obci a AGROSPOL Výprachtice přispějí svojí „troškou do mlýna“. Všem, kteří pomohou, předem děkujeme. Oslavy se uskuteční dne 6. 6. 2009. Ve stejný den jsou také volby do Evropského parlamentu, které však, dle našeho názoru, by neměly být pro náš záměr překážkou.

Pro konání oslav navrhujeme tento program:

- 9.00 – 12.00 Den otevřených dveří ZŠ J. Pravečka
Výprachtice a výstava k výročí skladatele
- 13.30 – 14.40 Mše svatá za Jindřicha Pravečka v kostele
Proměnění Páně
- 14.40 – 15.30 Položení věnců na skladatelův hrob
a průvod k rodnému domu č.p.175
Odhalení pamětní desky J. Pravečka
za účasti rodiny skladatele a autora
desky akad. sochaře Zdeňka Kolářského
- 15.30 – 20.00 Vystoupení dechových kapel Brass Band
Letohrad, Bludověnka a Výprachtice,
vystoupení mažoretok z Lanškrouna,
Výprachtic, České Třebové a hlasového
imitátora Jaroslava Faltuse na hřišti
- 19.00 Diskotéka – sál restaurace U Jana

V Lanškrouně se následně dne 7. 6. 2009 v době od 14.00 – 17.00 hod. uskuteční na zámekovém nádvoří tradiční festival dechových hudeb pod názvem Pravečkův Lanškroun. Očekává se i účast dechových hudeb ze zahraničí. Dne 27. 6. 2009 pak bude pořádán vzpomínkový večer s hudebním vystoupením a projekcí dokumentárních záznamů o skladateli v Pamětní síni Jindřicha Pravečka v galerii Městského muzea Lanškroun a na nádvoří zámku. Na výše uvedené akce Vás všechny srdečně zveme. Včas budete rovněž informováni o podrobnostech programu oslav, včetně případných změn. Očekáváme Vaše návrhy a budeme rádi za každý nápad, který by pomohl našemu snažení. Také Vás prosíme, pokud máte cokoli, co by připomnělo život a dílo tohoto skladatele, abyste nám uvedené zapůjčili.

Přejeme Vám, aby brzy nastalo jaro, nejen kalendářní, ale i skutečné jaro, na které se všichni těšíme.

Pozdravem zastupitelstvo obce Výprachtice

VÝPRACHTICKÉ KUKÁTKO, O.S. - BŘEZEN 2009

Každý čtvrtek se v prostorách Kukátka otevrou dveře tajemné dílny. Tam jsou od 15:30 nastoupené naše malé a první mažoretky - Výprachtické Zvonilky. Jedenáct holčiček ve věku od 4 do 7 let začíná kouzlit. Pochodují a nacvičují: Michalka Indrová, Viktorka Štefanová, Valěrka Pfeiferová, Táninka Fišerová, Štěpánka Rubešová, Nelinka Kubíčková, Kačenka Lerchová, Nikolka Šebrlová, Verunka Krobotová, Michalka Vávrová a Vendulka Medková. Nás

Zvonilky všemůžky neporazí neštovice, ani angína. Vyčarujeme úsměv, který mažoretkám nikdy nechybí, a tak vše dokážeme. Na každém tréninku vzniká nová část našeho velkého tajemství. Naší pílí a poctivým cvičením vzniká pomalounku první sestava, která bude společně s kostýmy překvapením. Prozradíme jen, že kostýmy nám šije švadlena p. Marie Filipová a že budeme zářit v žlutočervených barvách. Držte nám palce, ať se nám bacily vyhýbají, abyste co nejdříve mohli spatřit celou krásu našeho tajemství.

Jsme teprve v začátcích, ale už teď se těšíme, až uvidíte úsměvy Zvonilek na prvním vystoupení. Velký dík patří i našim rodičům. Trpělivě nás vodí na tréninky a doma s námi pochodují. Jestli si myslíte, že jsou tréninky mažoretek náročné, mohu Vás ujistit, že je to s holkami pohoda a velká legrace.

Můj velký obdiv mají výprachtické maminky. Scházejí se v mateřském centru ve velmi hojném počtu a z jejich slov vím, že naši mrňousci návštěvy v Kukátku vyžadují. Těší se na své kamarády, batolata si zvykají na rozruch okolo sebe a maminky proberou tolik důležité mateřské starosti a radosti. Maminky se s odvahou pustily do své první akce, kterou je vítání jara a pouštění Morany. Věřím, že se akce zdaří a maminky nám všem dokáží, že i na mateřské dovolené umějí být ženy činu! O průběhu akce Vás určitě budeme v příštím čísle informovat.

Od středy 25. 3. 2009 budou v Kukátku probíhat hodiny juda. Základy umění juda bude učit tři chlapce a dvě děvčata p. Pokorný. K potřebnému vybavení na hodinách juda patří žíněnky, za jejichž poskytnutí děkujeme místní základní škole a panu učiteli Grossmannovi. Své pravidelné schůzky budou mít malí judisty každou středu od 15:30 do 16:30.

Ani dramatický kroužek nezahálí. Začne svou činnost 30. 3. 2009 a bude se konat každé pondělí od 15:30 do 17:00. Nyní má dramatický kroužek šest dětiček, které si budou na kroužku zpívat a hrát. Je možné, že se do konce roku podaří secvičit i nějaké malé představení. Tak vznikají malé herecké hvězdy.

Také jsme chtěli poděkovat p. Skalické za zapůjčení vysoušečů, díky nimž se stav vlhkosti v prostorách Kukátka podstatně zlepšil. Naše poděkování patří i místní základní škole a panu řediteli Fiebigerovi. Jednak za již zmíněné žíněnky pro malé judisty a jednak za poskytnutí školních lavic a židliček.

Nemalý dík patří i šikovnému obecnímu truhláři p. Marešovi, jenž nám vyrobil úžasné schůdky před vstupní dveře Kukátka.

Přejeme všem našim ratolestem, aby se na ně co nejdříve smálo sluníčko, vyhnalo všechny bacily a mohly tak přijít mezi nás do Kukátka.

Kateřina Medková

JINDŘICH PRAVEČEK

Milí čtenáři,
v červnu letošního roku si připomeneme 100. výročí narození našeho rodáka, hudebního skladatele a dirigenta JINDŘICHA PRAVEČKA.

Proto bychom vám chtěli připomenout některé vzpomínky z jeho bohatého a významného života.

Jindřich Praveček ml.

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

Jindřich Praveček ml. (*28. června 1909 Výprachtice) - (†11. února 2000 Pardubice) byl český dirigent a skladatel, syn Jindřicha Pravečka (staršího).

Rodina

Pocházel ze staré a známé jihočeské hudební rodiny - jeho pradědeček a dědeček byli řídícími učiteli a řediteli kůru v obci Hroby u Tábora (3 km jiho-

vých. od Chýnova), strýc Alois Praveček (10. ledna 1880 – 19. května 1957) i další strýc Hynek Vacek (v Soběslavi) byli též známými hudebníky.

Mládí a studia

Narodil se ve Výprachticích u Lanškrouna jako první ze tří dětí (sestry Blažena-1911 a Libuše-1914) v rodině učitele Jindřicha Pravečka (1885-1969), všestranného muzikanta a organizátora kulturního života. Mladý Jindřich chodil do obecné školy, učil se hrát na housle u ředitele kůru Rudolfa Filipa, začal také hrát ve školním orchestru. Sám se doma učil hrát na klavír. V roce 1919 se rodina přestěhovala do České Třebové; zde se tři roky zdokonaloval ve hře na housle u pedagoga Koláře, veřejně vystoupil i s náročnějšími skladbami; spolu s otcem hrál v Orchestrálním sdružení v Ústí nad Orlicí. Houslový virtuos Jaroslav Kocian mu doporučil studium u Stanislava Ondříčka v hudební škole v Pardubicích. V roce 1928 ukončil studium na reálce v České Třebové a také na hudební škole (kam dojížděl). Hru na housle studoval také na Mistrovské škole pražské konzervatoře u prof. Jaroslava Kociána, kompozici u J. Řídkého a dirigování u prof. Pavla Dědečka v letech 1932 až 1935.

V uniformě

Na podzim 1929 nastoupil vojenskou prezenční službu (škola záložních důstojníků v Josefově), v březnu 1931 složil zkoušky a byl jmenován vojenským kapelníkem

(nejmladším v Československu). Již v hodnosti poručíka byl Jindřich Praveček přeložen do Chebu a stal se kapelníkem hudby 33. pěšího pluku „Doss alto“; v roce 1935 byl přeložen k hudbě 32. pěšího pluku „Gardský“ do Košic, kde působil do roku 1937. Po roce působení u hudby 43. pěšího pluku v Brně se vrátil 1938 do Prahy k hudbě 5. pěšího pluku. Po německé okupaci 1939 byla československá armáda, včetně vojenských hudeb, likvidována; později byl Praveček jmenován kapelníkem hudby 6. praporu vládního vojska v Hradci Králové.

Po skončení 2. světové války byl nadporučík Praveček ustanoven velitelem Vojenské hudební školy v Praze (1945), ale po únoru 1948 byl suspendován a jmenován kapelníkem Posádkové hudby Brno, v letech 1948 - 1951 vyučoval instrumentaci pro dechové nástroje na JAMU Brno. V roce 1951, pro své odborné kvality, byl povolán zřídit velké reprezentativní armádní těleso - Ústřední hudbu čs. lidové armády, v jejímž čele stanul jako její velitel a umělecký vedoucí a šéfdirigent. Hudbě vtiskl pevný organizační řád s vysokou uměleckou úrovní. Pro „politickou nespolehlivost“ byl v polovině roku 1956 - po 27 letech v uniformě - propuštěn z armády.

V civilu

Jindřich Praveček hned v roce 1956 začal spolupracovat s dechovým orchestrem učňů v Ostravě; poté působil (také od 1956) jako umělecký poradce u nově založeného orchestru továrny na hudební nástroje AMATI Kraslice. Spolu s dirigentem Karlem Hájkem přivedl tento orchestr k úspěchům i vítězstvím na světových soutěžích (např.: prvenství ve Světové soutěži v Holandsku – Kerkrade v roce 1970).

Zároveň po roce 1957 působil jako hostující dirigent u mnoha dechových orchestrů; jako porotce při hudebních soutěžích doma i v zahraničí; podílel se na vzniku festivalů dechových hudeb a pravidelně se jich účastnil (např.: Kmochův Kolín, Koletova Rtně, jeho nejmilejší Pravečkův Lanškroun). Jako odborník byl Praveček zástupcem Československa v CISP (Conception et Intégration de Services et Produits Multimédia). Naplno se rozvinula Pravečkova organizátorská a skladatelská, instrumentátorská a také vydavatelská činnost. Na kongresu CISP v Lucembursku (1972) vystoupil s podnětným odborným referátem. Mnohé Pravečkovy předložené teoretické názory, podložené dlouholetou praxí umělce, se staly základem k přijetí a k platnosti pro zúčastněné národní svazy dechových hudeb.

Dílo a připomínání

Jindřich Praveček je autorem mnoha odborných prací o dechových orchestrech a instrumentaci (Inštrumentácia pre duchovú hudbu-1954; Der Blasmusik heute-1984; Dechový orchestr-1987). Složil 159 skladeb - řady pochodů, skladeb pro dechové orchestry, úprav národních písní pro sóla, sbory i orchestry (České tance; tarantule K hvězdám vesmíru). Svým dílem, zejména osobitým skladatelským ru-

kopisem, citem pro národní intonaci, vroucí melodičností i mistrovskou instrumentací (zejména pro velké orchestry) se zařadil mezi významné osobnosti české koncertní dechové hudby. Byl uznáván jako dirigent nejen s neomylným absolutním sluchem a s přehledným gestem, ale také s přirozenou autoritou a vlídným humorem. Prosadil se také jako zkušený pedagog vojenských i civilních odborných vysokých škol. Vážili si ho prostí amatérští muzikanti, pro které měl vždy mimořádné pochopení.

Při festivalu dechových hudeb v Lanškrouně roku 1997 byl Jindřichu Pravečkovi udělen titul Čestný občan města Lanškrouna. Jeho jméno nese ve svém názvu od 1. září 1997 Základní umělecká škola Jindřicha Pravečka v Lanškrouně a od roku 2003 také Základní škola Jindřicha Pravečka ve Výprachticích, jejíž žáci také pečují o skladatelův hrob na místním hřbitově.

Vzpomínky na dětství

Světlo světa jsem tedy spatřil ve Výprachticích dne 28. června 1909 v roce, kdy Louis Bleriot přeletěl jako první průliv La Manche v letadle vlastní konstrukce. To jsem ovšem v té době ještě nemohl ocenit, stejně jako na mne nezapůsobil ani průlet Halleyovy komety v roce 1910, protože mi byl teprve jeden rok. Co jsem však už v raném dětství intenzivně vnímal, byla moje rodná vesnice a moji nejbližší – rodiče, dědeček s babičkou, později mé dvě sestry a také moji kamarádi.

Výprachtice – moje rodná obec. K. O. Hubálek, známý ředitel školy, mj. autor básně Výprachtická lípa, napsal v brožurce „Výprachtice a Koburk“ v r. 1913: „V nejvýchodnějším cípu českomoravské pahorkatiny, při českomoravské hranici, rozkládá se veliká pohorská vesnice česká.“ Byla na tuto dobu opravdu veliká, měla tehdy 1765 obyvatel a co do rozlohy byla a stále je spíše dlouhá, od Hoblovny až po Plánavy se táhne v délce skoro 6 km. Na severovýchodě se klene modravě tmavá Buková hora, na jejímž úpatí pramení Moravská Sázava, jež pak protéká Výprachticemi. Vedla tudy okresní silnice z Lanškrouna do Čenkovic, tehdy ještě prašná, a vedle ní nedaleko kostela a fary stála budova poštovního úřadu a četnické stanice, kterou v r. 1909 postavil náš dědeček. Zde jsem se narodil a zde také bydlela naše rodina.

V jednopatrovém domě byla v patře četnická stanice a pošta. Náš byt byl v přízemí. Měli jsme kuchyni, ložnici

a velký obývací pokoj s klavírem. Za domem byla zahrada s protékajícím potokem, což byl ráj pro naše dětské radovánky od jara do podzimu. Stavěli jsme tady hrázky s dřevěnými mlýnky, pod břehem jsme lovili malé pstruhy. Měl jsem také dosti kamarádů, dětí ze sousedství, ale nejlepším mým kamarádem byl Toník Burian. Znamenitě uměl chytat ryby a občas za obecného pobavení vytáhl zpod kamene i raka. Podnikali jsme spolu výlety do okolí a vůbec nejraději jsme chodili přes pole do Tisců, jak se říká jednomu místu mezi Výprachticemi a Bystrcem. Většinou jsme tam pozorovali život v potoce a lovili raky. Bylo to takové krásné, bezstarostné dětství. 3. února 1911, nebyly mi ani dva roky, se narodila moje sestra Blažena a později, 26. prosince 1914, druhá sestra Libuše. Byli jsme tedy početná rodina a bývalo u nás veselo. Jak už jsem se zmínil, na poště působil jako poštmistr můj dědeček Vincenc Chaloupek. Jezdilo se pravidelně pro poštu do Jablonného n. O., kde byla nejbližší železniční stanice. V létě s bryčkou a v zimě se sáněmi jezdil kočár Ferda Burian přes „převáž“ do Čenkovic a dále přes Orličky a Jamné. Jezdil denně ráno v osm hodin a vracel se o druhé hodině odpoledne. Kůň už znal cestu tak dobře, že kočár mohl klidně pospávat na kozlíku. Také jsem několikrát absolvoval tuto cestu pro poštu. Často bylo v zimě tolik sněhu, že nemohli závějeji projet a museli se vrátit. Zimy vůbec bývaly ve Výprachticích jak se patří, se spoustou sněhu. Dědeček – poštmistr vždycky před zimou zbudoval před vchodem na poštu takový dřevěný přístřešek, aby ochránil vchod před závějeji sněhu. Nejraději ze všeho jsme sáňkovali. Později jsme chodili sáňkovat i se školou, spojovali jsme sánky za sebe a vytvářeli tak dlouhé vlaky. Také jsme zkoušeli lyžovat, tedy „lyžovat“. Přivázali jsme si provázek na boty prkénka ze sudu a na nich jsme jezdili. To jsem ale trochu odbočil. Dědeček s babičkou a s čeledínou hospodařil ještě na malém statku, asi čtvrt hodiny cesty od pošty. Když jsem byl už předškolním věkem, měl jsem na starosti jednu velice důležitou věc. Každé odpoledne dojít s „putelicí“, jak se ve Výprachticích říkalo bandasce, k babičce na kopec pro mléko. Na tom by nebylo nic až tak těžkého, nebýt těch psů cestou. Štěkala jich tam vždycky dobrá desítka a já se jich přece jen obával, obzvláště jednoho. Nakonec to ale vždycky dobře dopadlo, babička měla pro mne vždycky něco dobrého na zub, také čerstvě natrhané třešně nebo na podzim švestky a jablka. Kousek pod námi bydleli Baškovi. Měli obchod a hostinec, tam jsme chodili s maminkou nakupovat. V sobotu a v neděli se tam chodilo na kuželky, na karty, bylo to takové společenské centrum v obci. Nesmím zapomenout zmínit se o Výprachtické lípě. Je to opravdu památný strom, opředený mnohými bájemi, jehož pečlivě opatrovaný zbytek je u cesty na Hoblovnu dodnes. U ní se odehrály všechny významné akce. Vybavuje se mi hluboký zážitek, když se před ní loučili v roce 1914, po vypuknutí 1. světové války, branci z Výprachtic se svými nejbližšími. Byly to srdcervoucí okamžiky. V roce 1918 byla lípa svědkem radosti z konce války a z vyhlášení samostatného Československa.

(Převzato: Harmonie srdcí, vzpomínky hudebního skladatele a dirigenta)

MATEŘSKÁ ŠKOLA**Jaro tluče na vrátka**

Jakýmsi předělem mezi zimním časem a časem probouzející se přírody je masopustní období. Takový masopustní

rej proběhl i v naší MŠ. 25. února se naše školka proměnila v království princezen, kašpárků, kouzelníků, zvířátek...

Po úvodním představení masek děti čekaly různé soutěže, tance a bujaré veselí. Na závěr karnevalu udělaly všechny masky dlouhého hada a v plné parádě se předvedly kuchařkám a dětem

z 1. stupně ZŠ. Tímto děkujeme všem maminkám, které nachystaly svým dětem nádherné masky.

Jak se vodníci usadili v Čechách aneb Kouzelný proutek a praotec Šplouch.

Veselá, výpravná pohádka, plná kouzel a čarování, protkaná známými i neznámými písničkami o vodě, rybách a rybnících nás opět čekala na lanškrounském zámku.

kolektiv MŠ

Zápis dětí do MŠ Výprachtice na školní rok 2009 - 2010

proběhne ve dnech
15. 4. - 16. 4.

od 9.00 - 15.00 hodin

ROZPIS SLUŽEB STOMATOLOGIE (SOBOTA, NEDĚLE, SVÁTEK 8 – 11 HODIN)

pro oblast Letohrad, Žamberk, Lanškroun, Jablonné n. Orli.

11. 4. - 12. 4. 2009	MUDr. Ježáková Daniela, Letohrad, U Dvora 815, tel.: 465 620 528
13. 4. 2009	MUDr. Johnová Marie, Letohrad, Šedivská 498, tel.: 465 622 216
18. 4. - 9. 4. 2009	MUDr. Karásková Vlasta, Letohrad, U Dvora 815, tel.: 465 620 358
25. 4. - 26. 4. 2009	MUDr. Kobzová Zdeňka, Lanškroun, 5. Května 2, tel.: 465 322 897
1. 5. 2009	MUDr. Krčálová Helena, Žamberk, nám. Gen. Knopa 837, tel.: 465 676 824
2. 5. - 3. 5. 2009	MUDr. Mareš Miroslav, Žamberk, nám. Gen. Knopa 837, tel.: 465 613 103
8. 5. 2009	MUDr. Jáňová Radmila, Mladkov 133, tel.: 465 635 441

SPORTUJEME

Jako každý rok jsem začali netradičním vícebojem v Jablonném nad Orlicí (7. 2. 2009). Zúčastnila se družstva z Letohradu, Kameničné a 3 týmy z Výprachtic. Děti

si zde vyzkoušely slalom a překážkový běh, házení na cíl, chytání míče, skok přes švihadlo. Pro velkou nemocnost nebylo týmů moc, tak jsme obsadili 1. - 3. místa.

Další soutěží, které se pravidelně účastníme, je zimní čtyřboj v Letohradě (28. 2. 2009). Tady si chlápci a dívky své síly změří ve šplhu, hodu na koš, skoku do dálky z místa a tzv. člunkovém běhu (okolo překážek). Tady se zúčastnili žáci z Jamného nad Orlicí, Kameničné, Suclavy,

Těchonína, Letohradu a z Výprachtic. Tato soutěž je postupová - postupují první čtyři z každé kategorie do krajského kola v Pardubicích. Zde nás reprezentovali žáci Martin Dušek, Daniel Lochman a Lenka Stránská.

V dubnu pořádáme již další ročník turnaje v ringo. Jsme

rádi, že se nás tady rok od roku schází více týmů. Určitě se lépe hraje, když nám přijdete fandit.

Měsíc poté nás někteří žáci, ale i dospělí pojedou reprezentovat do Holic.

Ještě než skončí školní rok, tak nás v květnu čeká okresní přebor v atletice v Ústí nad Orlicí. První tři z každé kategorie postupují do krajské soutěže v Pardubicích a odtud ti nejlepší do republikového kola v Olomouci. V loňském roce to byl Jiří Karn z Horních Heřmanic.

Na většinu těchto soutěží se dopravujeme sami, a tak děkujeme rodičům, kteří nám pomohou děti na soutěže dopravit.

Oddíl SPV

Více fotografií z některých soutěží najdete na webových stránkách obce (fotogalerie).

ZAHRADNICTVÍ JINDŘICH HELEKAL, HORNÍ ČERMNÁ

nabízí za příznivé ceny:

- sadbu zeleniny a květin všeho druhu do skleníků a na záhony
- květiny do truhlíků - pnoucí petunie (převis až 1 m), klasické petunie, muškáty aj.
- květiny na hrob - voskovky, lobelky, ageratum aj.

tel.: 465 393 703

INFOROČENKA Lanškrounska 2009

- průvodce kontakty na instituce, spolky a firmy regionu
- je k dispozici na Obecním úřadě ve Výprachticích, kdo má zájem, může si ji vyzvednout.

Obecní úřad

SPOZ OZNAMUJE

V dubnu oslaví své jubileum

Zdeněk Formánek 70 let

Jan Klímoš 75 let

Vítejte mezi námi

Matyáš Adam

Karolína Hanzlíčková

Hana Hanzlíčková

KUKA SPOL.

oznamuje, že **6. dubna 2009**
končí zimní svoz popelnic.

Letní svoz začíná v **pondělí 20. dubna 2009**
a pak vždy za dva týdny.

SRAZ MOTORKAŘŮ

ve Výprachticích

25. dubna 2009
v odpoledních hodinách.
Od 20 hodin **taneční zábava**
na sále „U Jana“

INZERCE ZDARMA

Pracujte z domu pomocí internetu.

Registrace a [www. stránky zdarma](http://www.zdenulinka.blm4net.cz). Nabídka zboží a služeb, ze kterých získáváte provizi. Začněte třeba už dnes.

Jméno a příjmení: Zdena Ščudlová

URL: <http://www.zdenulinka.blm4net.cz>

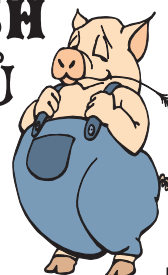
VELIKONOČNÍ ZÁBAVA

11. dubna 2009
od 20 hodin na sále „U Jana“

V sobotu **4. dubna 2009** od 10 hodin
se uskuteční na sále „U Jana“

PRODEJ VEPŘOVÉHO MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ

za velice výhodné ceny
od firmy Rýznar, Zábřeh na M.

Základní škola Jindřicha Pravečka Výprachtice oznamuje:

Dne **7. 5. 2009** se uskuteční v rámci projektu
„Poznáváme země našich sousedů“ zájezd do Polska.

Pojedeme do bývalého koncentračního tábora Osvětim a do Krakova - bývalého hlavního města Polska. Máte-li zájem o zájezd i Vy, můžete se přihlásit v Základní škole, tel.: 465 391 204.

Předpokládaný odjezd ve 3.00 dne 7. května, návrat téhož dne ve večerních hodinách.

Program: návštěva koncentračního tábora Osvětim - výklad průvodce, přejezd do Krakova - prohlídka města (wawelské návrší - hrad Wavel - sídlo polských králů, -Hlavní náměstí - jedno z největších náměstí v Evropě - Sukiennice - obchodní centrum, Mariánský kostel, procházka krakowskými parky k nábřeží Visly.....

Předpokládaná cena 600,- Kč. S sebou jídlo a pití na cestu, platný cestovní doklad.

KDO U NÁS ROZTÁČÍ LOPATKY TURBÍN?

O větrných elektrárnách (VE) v České republice, jejich výstavbě, vlivu na krajinný ráz, životní prostředí a zdraví občanů, o vlastní ekonomice, provozu a dalších kladných či záporných vlastnostech těchto zařízení byla již napsána řada článků, odborných úvah, rozborů a určitě se ještě mnohé napíše. V tomto svém článku se však nechci hlouběji rozepisovat o výše uvedených tématech, výhodách či nevýhodách tohoto zdroje el. energie, o způsobech investorů při prosazování svých zájmů v jednotlivých obcích a v neposlední řadě o úloze státu. Chci hlavně upozor-

nit na jeden faktor, zdánlivě nepodstatný, všeobecně přehlížený. Tímto opomíjeným fenoménem jsou mezilidské vztahy nejen mezi občany a členy vedení obce, ale i vztahy mezi sousedními vesnicemi v důsledku výstavby VE. Dovolím si tvrdit, že současná výstavba takových zařízení ve svých důsledcích zásadně a nevratně naruší dobré mezilidské vztahy ve většině obcí na

desítky let, možná i na celé generace. Pokud by se plně uskutečnily všechny plány investorů, došlo by především k totální a nevratné devastaci české krajiny. Pro snadnější pochopení souvislostí se však musíme vrátit zpět a připomenout si některé skutečnosti, které předcházely současné nekonceptní a velice problematické výstavbě VE.

Vše prakticky začalo schválením zákona č. 180/2005 Sb. ze dne 31. března 2005 o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (Zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů). Obnovitelnými zdroji dle tohoto zákona se rozumí obnovitelné, nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, slunečního záření, geotermální energie, energie vody, půdy, vzduchu, biomasy, skládkového plynu, kalového plynu a bioplynu. Současná legislativa přikazuje provozovateli distribuční soustavy vykoupit takto vyrobenou elektrickou energii za cenu stanovenou Energetickým regulačním úřadem. Jedná se o energii státem cenově zvýhodněnou!

Ale k věci samotné. Každý z nás určitě osobně zná, nebo poznal, jak těžké je mnohdy udržet dobré, nebo alespoň přijatelné vzájemné vztahy, např. v rodině, v zaměstnání, na veřejnosti. Zvláště na vesnici, kde se občané navzájem velmi dobře znají. Jsou známé případy, kdy různé sousedské problémy vedou snadno k pocitu krivdy, nepřátelství, které se datují i generace zpět. Vráťm se však opět k tématu. Je již všeobecně známo, že počet občanů v jednotlivých obcích, kteří nesouhlasí s výstavbou VE, není zanedbatelný a ne několik jednotlivců, jak se mnohdy snaží tvrdit vedení obcí, nebo propagátoři této výstavby, ale

jedná se již o desítky procent občanů. Proto se dost dobře nedovedu představit dobré a vzájemné mezilidské vztahy, dojde-li k jakékoliv újmě občanům v důsledku provozu VE. Rizikových faktorů, které provozem VE vznikají, je samozřejmě celá řada a jsou již dostatečně známé. Zdravotní potíže zaviněné hlukem a infrahlukem, který může způsobovat poruchy spánku a bolesti hlavy, stroboskopický efekt, odlétající námraza v zimních měsících, v určitých případech rušení televizního signálu a signálu mobilních telefonů. Mezi negativní faktory lze zahrnout také snížení ceny nemovitostí a snížení zájmu o rekreaci v dané lokalitě. Především se však jedná o narušení krajinného rázu a životního prostředí se všemi důsledky. Uvedení těchto několika příkladů není strašením občanů nebo šířením nepodložených a neověřených zpráv, jak s takovou oblibou uvádějí především investoři nebo zastupitelé obcí při obhajování svých rozhodnutí ve prospěch výstavby VE. Jsou to rizika, na která upozorňuje i Metodický pokyn, který vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj v říjnu 2007 a který je určen pracovníkům státních orgánů činných ve správních řízeních ve věci výstavby VE. Představitelé obcí převážně argumentují tvrzením, že předpokládaný finanční přínos do rozpočtu obce bude případná rizika plně kompenzovat. Opak však může být pravdou. Jistota těchto finančních odměn se může v budoucnu naopak stát velice nejistou záležitostí. O této problematice byla již též napsána řada úvah. Jen připomenu, že v našem právním systému se jedná o poměrně jednoduchou právní záležitost, jak se vyhnout plnění těchto smluvních podmínek. Skutečným problémem, spíše „časovanou bombou“, se však může pro obec stát vlastní odstranění stavby po skončení provozu VE, když provozující firma „včas“ zanikne. Stavby jsou převážně umístěny na soukromých pozemcích, které má investor v pronájmu, ale souhlas s výstavbou dala obec. To je však téma na samostatný článek.

Na závěr si položíme jednoduchou otázku. Proč se výstavba VE v naší republice tak prosazuje, když je již dnes všeobecně známo, že tyto stavby, s ohledem na geografické, klimatické a přírodní podmínky ČR, jsou značně problematické. Množství vyrobené el. energie by i v případě optimálních podmínek činilo pouze několik málo procent naší celkové spotřeby.

Jednu z odpovědí na tuto otázku najdeme i v prohlášení našeho současného ministra pro životní prostředí, které učinil v Poslanecké sněmovně při ústních interpelacích na členy vlády 31. ledna 2008. Zde naprosto otevřeně obhajuje zahraniční výrobce těchto zařízení, ale hlavně jejich expanzi do naší země. Po seznámení s tímto výrokem si musí soudný občan položit otázku, proč se příslušné ministerstvo nazývá Ministerstvem pro životní prostředí. Takový občan spíše nabude dojmu, že se jedná o detašované pracoviště Die fabrik für die Herstellung von Windkraftwerken, tedy továrny na výrobu větrných elektráren.

Ladislav Chládek

člen Občanského sdružení Naše Výprachtice

ZÁCHRANÁŘI V PODZEMÍ PEVNOSTI

Záchranná brigáda Pardubického kraje nacvičovala v polovině března v dělostřelecké tvrzi Bouda vyhledávání zraněných osob v terénu i v sutinách. „Naprostá tma, labyrint chodeb a sálů hluboko pod zemí, chlad, vysoká vlhkost, zrádné proudění vzduchu, úzká vysoká schodiště. To je očima záchrannářského psa těžký cvičný terén v podzemí prvorepublikové pevnosti,“ uvedla vedoucí brigády kynologů Hana Loužilová.

Tvrz, unikátní vojensko-historická a stavební památka přístupná dnes veřejnosti, představuje i pro zkušené záchrannáře neobvyklý prostor. Mohutné sály s ozvěnou, střídání betonových chodeb a poválečných nedokončených hrubých výlomů ve skalním masivu, kapající voda, tma, která se blíží té absolutní. Pohyb psa v takovémto prostředí prozrazují jeho pánovi jen svítící diody a rolničky na obojku. Specifické proudění vzduchu vytvářející silný průvan psům vážně komplikuje správné určení místa, kde se zachraňovaná osoba nalézá. Takto složité podmínky nejsou pro záchrannářské psy ani v Moravském krasu, ani například v bastionové pevnosti Josefov. I přes tyto komplikace byli nakonec psi a jejich páni na Boudě úspěšní.

Záchranná brigáda Pardubického kraje má třiadvacet záchrannářů se psy, kteří mají splněnou základní zkouš-

ku, dále jedenáct čekatelů na členství, a šest takzvaných hostů, kteří jezdí s brigádou trénovat. Hlavním zaměřením záchranné brigády Pardubického kraje je vyhledávání osob v sutinách, ve volném terénu a vodě, také se okrajově zajímají o lavinovou práci se psy. Jsou začleněni do integrovaného záchranného systému. Při práci využívají záchrannáři osvědčená plemena jako jsou střední knírač, labradorský retrívr nebo německý ovčák.

Společnost přátel čs. opevnění

Pranostiky na duben

Březen - za kamna vlezem; duben - ještě tam budem.

Panská láska a dubnový sníh za mnoho nestojí.

Sníh dubnový jako mrva pohnojí.

Dubnový sníh pole hnojí a déšť jim požehnání přináší.

Nechť si duben sebelepší bývá, ovčákovi hůl přec jen se zasněžívá.

Když duben laškuje, bývá mnoho sena a obilí.

Studený a mokrý duben plní sklepy a sudy.

*Jak hluboko v dubnu namokne,
tak hluboko v máji vyschne.*

Na mokrý duben - suchý červen.

Teplé deště v dubnu, teplé dny v říjnu.

Duben hojný vodou - říjen vínem.

Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.

Jasný měsíc v dubnu škodí květu stromů.

Když se ozve v dubnu hrom, chyt si kámen nebo strom.

VELIKONOCE

jsou významným svátkem křesťanů, kteří oslavují zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

I dnes je tento svátek velice populární a v České republice ho slaví mnoho rodin. Obyčejný člověk si ho představí především jako den, kdy při pohledu z okna vidí děti s pomlázkou. Chodí od domu k domu a koledují malovaná vajíčka, sladkosti a další dobroty.

*Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku,
všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám,
než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.*

Redakce přeje všem krásné prožití velikonočních svátků, hodně zdravíčka, hodně sluníčka jak na nebíčku, tak i v srdíčku.

OMALOVÁNKY, DOPLŇOVAČKY

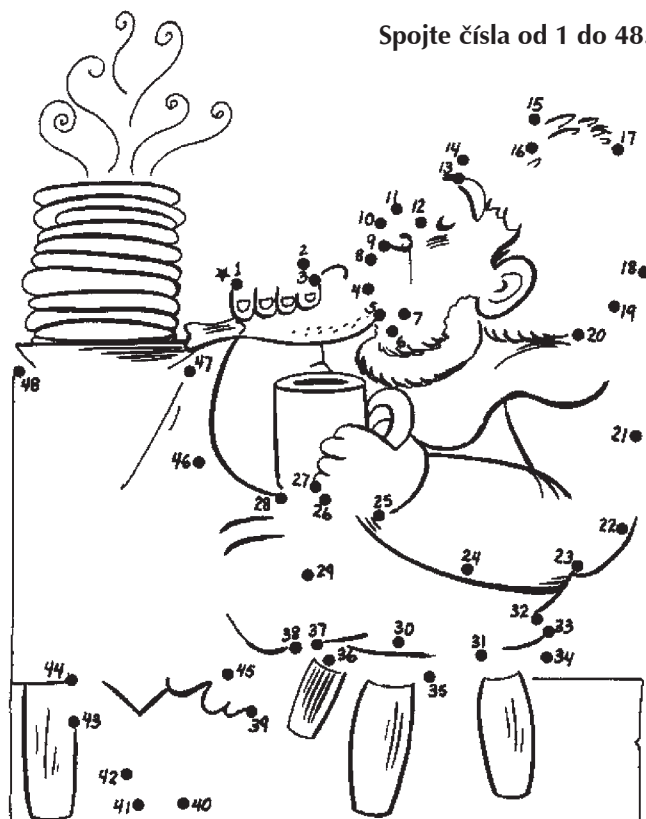
SUDOKU

		4		6		9		
					3	4		
3	7	8	4		2	6		1
	3	9	6		4	1		
7								9
		5	9		7	3	6	
6		7	3		1	8	9	2
		3	2					
		1		7		5		

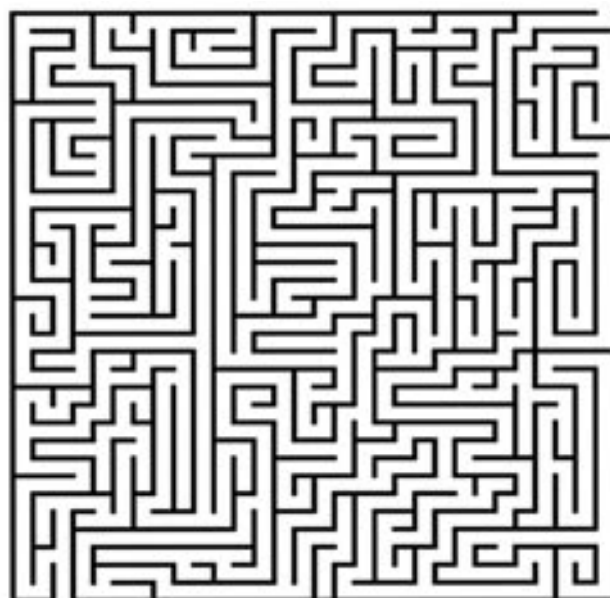
Omalovánka

Spojte čísla od 1 do 48.

Chcete se podívat za nosorožcem? Musíte projít bludištěm, které je tentokrát dlouhé.

VÝPRACHTICKÉ NOVINY

Ročník: 13

Číslo: 4

Počet stran: 10

Počet výtisků: 450 ks

Vyšlo: duben 2009

Vydavatel: Obec Výprachtice

Uzávěrka pro příští číslo je 25. dubna 2009.

Redakce: Věra Jandějsková, Marcela Pfitznerová, Jitka Jirásková.

